

FÜRUĞ FERRUHZAD*

*İranlı şair, 5 Ocak 1935 günü dünyaya geldi. Modern dönemin İran'da yetişmiş en önemli şairlerden biridir. Aynı zamanda yazar, oyuncu, yönetmen ve ressamdır. Albay Muhammed Ferruhzad ile Turan Veziri-Taber'in yedi çocuğundan üçüncüsü. Hicivci şair Furuğ, 16 ya da 17 yaşlarına geldiğinde Perviz Şapur ile evlendi. Eğitimine kocasının yanında Ahvaz'da devam etti. 1962 yılında filmi Kara Ev adını verdiği filmiyle dünyanın çeşitli yerlerinde ödüller kazanır. 1963 yılında Furuğ, Yeniden Doğuş adlı eserini yayımlar. Artık şiirde olgunlaşma dönemidir ve sanatsal düzeyi yüksektir. Bu kitabıyla şair, İran şiirinde derin ve etkileyici değişikliklere yol açmıştır. 13 Şubat 1967 tarihindegeçirdiği bir trafik kazasında boynunun kırılmasıyla 32 yaşında hayata gözlerini yummuştur. Modern İran şiirine önemli katkılar sağlayan şairin ölümünden sonra çalışmaları Soğuk Mevsim adıyla çıkarılan kitapta toplandı. Michael Hillman, Yalnız Kadın adıyla onun hayatını ve şiirlerini 1987 yılında yayımladı. Şairin şiirleri ve yaşamı hakkında daha pek çok makale ve kitap yayımlandı, hayatını konu eden film yapıldı. Furuğ Ferruhzad şiirlerinde derin bir yalnızlık duygusu dikkat çeker. Bunun yanında, şiirlerinde kadınların sorunlarını ele almakta ve İran toplumunun kadınlara karşı uyguladığı ayrımcılığı eleştirmektedir. Bu fikirleri zaman zaman şiddetli tartışmalara yol açmıştır. İran'da kadınların yaşamlarının daha iyi hak ve koşullara kavuşmasını şair, Şah'ın despotluğuna da karşı çıkmıştır.

HALLAÇ**

Suda yine belirdi
rüzgarda,
saçlarının bulutuyla
yine o kızıl marş
“Enelhak”
hep dilindeydi

sen
“aşk namazında” ne okudun ki
asıldığından yıllar geçiyor da
hala
bu ihtiyar asesler
ölünden bile korkuyorlar
adını
Nişabur’un bağı yanık aşıkları
esriklik
esriklik ve doğruluk anında
dudaklarının altından
yavaş yavaş
gizleyerek yineliyorlar

sen
darağacında
suskun ve donukken
izleyici kaldık biz
vazifeli aseslerle

külünü sabah rüzgarı
nereye savurduysa
bir yiğit çıktı
topraktan

Nişabur’un sokaklarında
geceyarısının esrikleri
yavaş yavaş
kızıl şarkılarını söylüyorlar

adın,
dolaşıyor dillerde

